

забезпечуючи їх права і свободи, надаючи їм безпечне життя. Тобто, правам людини кореспондуються зобов'язання держави, щодо поваги до прав людини, їх забезпечення, захисту і сприяння реалізації. Саме завдяки позитивним зобов'язанням держава повинна забезпечити «горизонтальну» дію прав людини, бо вона відповідає перед людиною за свою діяльність.

Література

1. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 р. № 1706-VII: станом на 29 жовт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text> (дата звернення: 06.12.2022).

2. Пильгун Н.В. Право на судовий захист в умовах воєнного стану. Actual problems of learning and teaching methods. International Science Group. 2022. URL: <https://isg-konf.com/wp-content/uploads/2022/12/Actual-problems-of-learning-and-teaching-methods.pdf>

3. Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції України: навч. посіб. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2021. 468 с.

4. Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам: Постанова Каб. Міністрів України від 20.03.2022 р. № 332: станом на 20 жовт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-2022-п#Text> (дата звернення: 09.12.2022).

5. Про внесення змін до наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 25 квітня 2022 року № 75: Наказ Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 28.10.2022 № 248. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1348-22#Text> (дата звернення: 09.12.2022).

УДК 340 (043.2)

Євтушок О.О., здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національна академія внутрішніх справ, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Пендюра М.М., к.ю.н., доцент

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ ТА ГРОМАДСЬКІСТЬ – ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Воєнна агресія російської федерації на території України внесла масштабні корективи не лише в життя кожного громадянина, а й в організаційно-правову діяльність державних інституцій, особливо це пов'язано з введенням воєнного стану на всій території України, що регламентується Законом України «Про правовий режим воєнного стану»

(далі – ЗУ) та Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ [1; 2]. Особливий правовий режим не деморалізував українське суспільство, незважаючи на реальні та потенційні загрози державному суверенітету, територіальній цілісності, конституційно-демократичному ладу та іншим національним інтересам держави. Навпаки, реалії диктують абсолютно нові норми функціонування України, розробки комплексних заходів органів державної влади щодо забезпечення та захисту прав і свобод людини і громадянина. Особливо це стосується правоохоронних органів, зокрема Національної поліції України.

Питання взаємодії органів Національної поліції України з громадськістю у контексті здійснення правоохоронної діяльності в умовах воєнного стану перебувала і перебуває у фокусі уваги багатьох науковців, таких як Авер'янов В.Б., Майстренко М.М., Медведенко С.В., Колпаков В.К. та інші. Однак безсумнівно за сучасних умов реалізації кардинально нових підходів до правоохоронної діяльності в аспекті реформування МВС України та російської агресії проти України, теоретико-практичні засади взаємодії Національної поліції України з населенням вимагають всебічної розробки та удосконалення.

Метою даної статті є теоретичне дослідження правової площини взаємодії Національної поліції України з громадськістю в умовах воєнного стану, поняття та змісту взаємодії в рамках здійснення правоохоронної діяльності.

Потрібно зазначити, що чітка взаємодія органів внутрішніх справ і суспільства на регулярній основі є запорукою політико-правової стабільності й прогресу кожної держави, так як питання щодо її розвитку неможливо вирішити без стабільної підтримки суспільства. У статті 1 ЗУ «Про національну поліцію України» вказано, що Національна поліція України - це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [3]. Необхідно підкреслити, що Національна поліція України у своїй діяльності керується Конституцією України, ратифікованими міжнародними договорами та іншими нормативно-правовими актами. Саме Конституція України визначає, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [4].

Статтею 11 ЗУ «Про Національну поліцію України» регламентовано, що «діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з

населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб» [3]. Аналіз сучасних праць щодо взаємодії правоохоронних органів із громадськістю демонструє, що наразі не існує цілісного підходу до розуміння зазначеного поняття.

Майстренко М.М. вважає, що взаємодія поліції з громадськістю – це орієнтований на суспільство підхід, згідно з яким ефективна охорона правопорядку залежить від охорони і підтримки населення, життя та спокій якого охороняються [5, с. 40]. Медведенко С.В. під взаємодією розуміє соціально зумовлену, узгоджену діяльність, яка виражена у співпраці між суб'єктами взаємодії з використанням відповідних форм і методів для досягнення спільної мети [6, с. 222].

Необхідно окреслити основні пріоритети в розбудові безпекового простору громадськості в умовах воєнного стану, зокрема: створення зведених груп поліцейських та представників територіальної оборони для підтримання безпеки в громаді; збільшення патрульних нарядів у територіальних громадах, які звільнені з тимчасової окупації чи тих, які знаходяться поблизу зони бойових дій; забезпечення надійної роботи камер муніципального відеоспостереження; встановлення рішеннями територіальних громад заборон на використання піротехнічних виробів та транспортних засобів у конструкції яких є система випуску відпрацьованих газів з прямою та інші вихлопні системи, де відсутній шумопоглинач, на їх територіях до скасування режиму воєнного стану; встановлення рішеннями територіальних громад заборон на продаж алкогольних напоїв; залучення приватного сектору до співпраці з органами публічного адміністрування в частині залучення їх можливостей для евакуації, транспортування, забезпечення життєдіяльності територіальних громад; проведення профілактичної та роз'яснювальної роботи серед жителів з безпекових питань: порядку роботи блокпостів, обмежень комендантського часу, інформування їх про існуючі канали повідомлень до поліції про підозрілих осіб чи невідомі предмети.

Отже, взаємодія Національної поліції України з громадськістю в умовах воєнного стану – це соціально, політико-правове узгоджене функціонування у формі співпраці між органами Національної поліції України та інститутами громадянського суспільства, що здійснюється з використанням відповідних нормативно-правових інструментів з метою подолання проблем, пов'язаних зі злочинністю внаслідок воєнної агресії російської федерації на теренах України, порушенням громадського порядку та безпеки.

Література

1. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 05.02.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.
2. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>.
3. Про Національну Поліцію України: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
5. Майстренко М.М. Імплементация концепції Community policing: від філософської доктрини до дієвого стратегічного напрямку. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 22 (44). С. 39-46.
6. Медведенко С.В. Адміністративно-правові основи взаємодії Національної поліції України з громадськістю в правоохоронній діяльності: дис... д-ра юрид. наук. Одеський державний університет внутрішніх справ. Одеса, 2020. 283 с.

УДК 355: 34 (477)(043.2)

Калюжний Р.А., д.ю.н., професор,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Алієв Р.В., к.ю.н., доцент,
Національний університет оборони України
імені Івана Черняхівського,
м. Київ, Україна

НОРМАТИВНІ АКТИ ВІЙСЬКОВОГО КОМАНДУВАННЯ – ДЖЕРЕЛА НОВІТНЬОГО ПРАВА

Двічі за останнє десятиріччя в Україні був введений режим воєнного стану, а саме: в листопаді 2018 року в окремих її місцевостях¹ та у лютому 2022 року по всій території країни².

Відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» від 12 травня 2015 року № 389-VIII (із змінами) на період дії правового режиму воєнного стану можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, а також вводиться тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб в межах та обсязі, що необхідні

¹ Закон України Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні” від 26 листопада 2018 року № 2630-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2630-19#n5>.

² Закон України Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text>.